

Հայերէն լեզուի չորրորդ պահը

Հինգշաբթի 19 Մարտ 2020

Ա. Ενεστώτας της οριστικής ρημάτων με κατάληξη σε -ալ

հիւանդանալ ~ *απαρέμφατο του αρρωσταίνω* [hivantanal] < **հիւանդ** [hivant] ~ *άρρωστος*

կը հիւանդանամ [gɪ hivantanam]

կը հիւանդանաս [gɪ hivantanas]

կը հիւանդանայ [gɪ hivantana]

կը հիւանդանանք [gɪ hivantanang]

կը հիւանդանաք [gɪ hivantanaq]

կը հիւանդանանք [gɪ hivantanang]

խաղալ ~ *απαρέμφατο του παίζω*

լηղալ ~ *απαρέμφατο του κολυμπάω*

երթալ ~ *απαρέμφατο του πηγαίνω*

աղէկնալ / լաւանալ ~ *απαρέμφατο του αναρρώνω* ≠ *հիւանդանալ*

քնանալ ~ *απαρέμφατο του κοιμάμαι*

մնալ ~ *απαρέμφατο του μένω, κατοικώ*

արթննալ ~ *απαρέμφατο του ξυπνάω*

խնդալ ~ *απαρέμφατο του γελάω*

բանալ ~ *απαρέμφατο του ανοίγω*

հասկնալ ~ *απαρέμφατο του καταλαβαίνω*

Բ. Γράμμα

Լ, Լ = [v στο τέλος μίας λέξης ή μεταξύ δύο φωνηέντων ή μετά από φωνήεν και μπροστά σε σύμφωνο], **hiin**

հիւանդ ~ *άρρωστος*

աւելի ~ *πιο, περισσότερο*

Աւտորիա

Աւտորալիա

ηիրաւ ~ *έξκολα*

հարկաւ ~ *φυσικά* // անշուշտ

Գ. Διάλογος – Երկխουսութիւն

Բարեւ, ինչպէ՞ս ես:

- Բարեւ, լաւ եմ:

Աղէկ եմ... Ծնորհակալ եմ:

- Ի՞նչ կ'ընես կոր:

Վաղը Փարիզ կ'երթամ: Ծամարուկս կը պատրաստեմ:

- Հոն ո՞ր կը մնաս:

Մեծ մօրս քովը կը մնամ: Մեծ յարկարաժին ունի: Քաղաքին կեդրոնին մէջ կը գտնուի: Ծատ յարմար է ինձի համար:

- Իսկ՝ ինք ինչպէ՞ս է:

Հիմա լաւ է: Կամաց-կամաց կը լաւանայ:

- Իրեն բարեւ ըսէ՛:

Հարկաւ զինք քեզի համար կը բարեւեմ:

Բառապաշար՝

վաղը ~ *աύριο* [vaghı]

Փարիզ ~ *Փարիս* [P'ariz]

յարկարաժին ~ *διαμέρισμα* [hargarajin]

գտնել ~ *απαρέμφατο του βρίςκω* [kidnel]

գտնուիլ ~ *απαρέμφατο του βρίςκομαι* [kidnvil]

քով ~ (μετάθεση + γενική) *στο σπίτι / κοντά* [qov]

համար ~ (μετάθεση + δοτική) *για* [hamar]

Գ. Προσωπικές αντωνυμίες στη δοτική

Ονομαστική → Δοτική

ես → **ինձի** [indzi]

դուն → **քեզի** [qezi]

ան → **անոր** [anor]

մենք → **մեզի** [mezi]

դուք → **ձեզի** [tsezi]

անոնք → **անոնց** [anonts]

ն՞վ → **որո՞ւն**

Որո՞ւն համար է:

- Ի՞նչ:

Այս նուէրը:

- Մեծ մօրս համար է:

Ինձի՞ համար չէ:

- Ո՛չ, անոր համար է:

Բառապաշար՝

նուէր ~ [nɒ̀ɛr] δώρο

Ե. Προσωπικές αντωνυμίες στη γενική

Ονομαστική → Γενική

ես → **իմ ...-ս** [im ... -s]

դու → **քու -դ** [qu ... -t]

ան → **անոր ...-ը** [anor ... -ɪ]

մենք → **մեր ...-ը** [mer ... -ɪ]

դուք → **ձեր ...-ը** [tser ... -ɪ]

անոնք → **անոնց ...-ը** [anonts ... -ɪ]

n'վ [ov ?]→ **որո՞ւն** [vorun ?]

Ո՞ր կը մնաս: [Ur gi minas ?]

Որո՞ւն քովը կը մնաս:

Մեծ **մօրս** քովը կը մնամ:

Իր քովը կը մնամ:

2. Κείμενα – Գրութիւններ

Արամը **իմ** պզտիկ եղբայրս է: **Իմ** քովս կ'ուզէ մնալ: **Իմ** հետս միշտ կ'ուզէ խաղալ:

Թրքերէնի հետ հայերէն ալ կը սորվիմ: Հայերէնս շուտ կը լաւանայ, իսկ՝ թրքերէնս կամաց-կամաց: Ի՞նչ ընենք:

Մամայիս հետ հայերէն չեմ խօսիր: **Իր** հետը ֆրանսերէն կը խօսիմ: Շաբաթավերջ յաճախ **իր** հետը կը մնամ: **Իր** հետը ճատրակ կը խաղամ: Յաճախ կը խնդանք:

Բառապաշար՝

Եղբայր ~ αδελφός → (γενική) եղբոր

ուզել ~ *απαρέμφοτο του θέλω*

շուտ ~ γρήγορα

կամաց ~ σιγά

կամաց- կամաց ~ σιγά-σιγά

շուտ ≠ կամաց

շաբաթավերջ ~ σαββατοκύριακο

ճատրակ ~ σκάκι

պզտիկ ≠ մեծ

Όταν το πλαίσιο είναι γνωστό, η συγκυρία δεδομένη, το τρίτο πρόσωπο για το οποίο μιλάμε οικείο, χρησιμοποιούμε την αντωνυμία: (ον.) **ինք**, (δοτ.) **իրեն**, (γεν.) **իր**

Ե. Δοτική και Γενική Ουσιαστικών

Στη σημερινή γλώσσα οι μορφές της γενικής και της δοτικής των ουσιαστικών είναι οι ίδιες.

Γενική:

Αυτό το βιβλίο είναι το δώρο του αδελφού μου.

Այս գիրքը իմ եղբորս նուիրն է:

Δοτική:

Το στέλνω τώρα στον αδελφό μου.

Չայն հիմա եղբորս կը դրկեմ:

Γενική:

Paris' **in** merkezi küçüktür.

Փարիզի **ն** կենրոնը պզտիկ է:

Δοτική:

Paris' **e** selam söyle !

Փարիզի **ի** բարեւ ըսէ':

Στα αρμενικά, τα **ρήματα** μπορούν να λάβουν τη λειτουργία ουσιαστικών στη φράση. Η γενική και η δοτική των απαρεμφάτων έχει ως κατάληξη το **-ն**

Հայերէն լսել **ն** համար, հեռախոսի կը դիսեմ:

Για να ακούσω αρμενικά, βλέπω τηλεόραση.

Հայերէն գիրքեր գնել **ն** համար, Պէրոուր կ' երթայ:

Για να αγοράσει βιβλία στα αρμενικά, πάει στη Βηρυτό.

Հայերէն կարդալ **ն** համար, ամէն օր Ազատ Օր կը բանայ:

Για να διαβάσει αρμενικά, ανοίγει κάθε μέρα την Αζάντ Όρ.

Τα ρήματα σε -իլ μετατρέπουν το -ի- σε -ի- όταν αλλάζουν πτώση.

Հայերէն սորվ**իլ**ու համար, Հայւոյ կ' երթամ:

Για να μάθω αρμενικά, πηγαίνω στο Χαλέπι.

Շնորհքով հայերէն խօս**իլ**ու համար, Պոլիս կ' երթամ:

Για να μιλήσω αρμενικά όπως πρέπει, πάω στην Πόλη.

Խնդալ**ու** համար յաճախ սպորտ բաներ կը պատմէ:

Για να γελάσουμε λέει συχνά ανοησίες.

Հայերէն սորվ**իլ** իր ջանքը հիանալի է:

Η προσπάθεια του / της για να μάθει αρμενικά είναι αξιοθαύμαστη.

Այս ծրարը դէպի Ֆրանսա դրկել**ու** ծախսը չ'արժեր: Ծատ սուղ է:

Τα έξοδα της αποστολής αυτού του δέρματος στη Γαλλία δεν αξίζουν. Είναι πολύ ακριβά.

Իր լալ**ու** պատճառը անձանօթ ու անհասկնալի մնաց:

Η αιτία του κλάματός του / της παρέμεινε άγνωστη και ακατανόητη.

Բառապաշար՝

հեռախոսիլ ~ τηλεόραση

Պէյրուիթ ~ Βηρυτός

Հայւոյ ~ Χαλέπι

շնորհքով ~ όπως πρέπει, τίμιος, κομψός

ջանք ~ προσπάθεια

ջանալ

2. Հրամայական – προστακτική

գրել

գրե՛ → γράψε !

գրեցե՛ք → γράψτε !

մտածել ~ *απαρέμφατο του σκέφτομαι, νομίζω* – հեռաձայնել ~ *απαρέμφατο του τηλεφωνώ*

տարբեր ~ *διαφορετικός, διαφορετικά*

Ինձի շուտ նամակ գրե՛: Ինձի համար անոր բարեւ ըսե՛: Չիս համբուրե՛:

Մեզի հեռաձայնե՛:

Մամա՛ խնդրեմ, այսօր քեօֆթե՛ եփե՛:

Պապա՛ խնդրեմ, ինձի Չահրատին նոր գիրքը գնե՛:

Տղաս՛ խնդրեմ, ինձի իմակ մը դրկե՛:

Աղջիկս՛ խնդրեմ, մեծ մօրդ քով վազե՛, իրեն ըսե՛ որ ճաշը պատրասատ է եւ

իրեն կը սպասենք: